04/02/2020

Θ. Κολοκοτρώνης: Οι τελευταίες ώρες και η συγχώρεση

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Λίγους μήνες πριν να κλείσει τα μάτια του ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, το ένστικτό του τον ειδοποίησε πως το τέλος βρισκόταν κοντά. Περιόδευσε σε όλον τον Μοριά. Παντού από όπου περνούσε, φώναζε φίλους και εχθρούς και τους αποχαιρετούσε δίνοντας και παίρνοντας συγχώρεση. Πέρασε ακόμα και από τις Σπέτσες και την Ύδρα και συμφιλιώθηκε με τον Κουντουριώτη. Επιγραφή στο κενοτάφιο του Κολοκοτρώνη.

Συγχώρεσε και αυτόν ακόμη τον Σχινά, τον υπουργό Δικαιοσύνης που πίεζε για την καταδίκη του, την περίοδο της δίκης του. Όλους τους αποχαιρετούσε σαν να επρόκειτο να πραγματοποιήσει ένα μακρινό ταξίδι. Την 1η Φεβρουαρίου 1843 ο Κολοκοτρώνης πάντρεψε τον γιό του Κολίνο με την εγγονή τού άλλοτε ηγεμόνα

της Βλαχίας, πρίγκιπα Ιωάννη Καρατζά. Ο γάμος αυτός ήταν από τα πιο σημαντικά κοσμικά γεγονότα της πρωτεύουσας.

Στο μυστήριο και στο γλέντι που επακολούθησε παραβρέθηκαν όλοι οι επίσημοι, καθώς και αντιπροσωπείες από όλες τις ξένες πρεσβείες. Ο Γέρος του Μοριά ζούσε μία από τις πιο ευτυχισμένες στιγμές της ζωής του και διασκέδασε με απίστευτη ζωτικότητα.

Δύο ημέρες αργότερα παραβρέθηκε στον μεγάλο χορό του παλατιού, όπου παρουσιάσθηκε και πάλι πολύ ευδιάθετος. Κάποια στιγμή παρακάλεσε τον βασιλιά να διατάξει τους μουσικούς να παίξουν ελληνικούς χορούς. Τα δημοτικά τραγούδια αντήχησαν στα σαλόνια του παλατιού. Ο Γέρος με ευθυμία προσκαλούσε τις κυρίες των τιμών να χορέψουν μαζί του. Στη χάριν αστεϊσμού παρατήρηση του Αναγνώστη Δεληγιάννη ότι ήπιε λίγο παραπάνω απάντησε ότι ήθελε να γλεντήσει τις τελευταίες του στιγμές. Γύρω στα μεσάνυχτα, επέστρεψε στο σπίτι του. Με το που ξάπλωσε στο κρεβάτι του, υπέστη εγκεφαλική συμφόρηση.

Στις τρεις το πρωί η σύντροφός του κατάλαβε ότι ο Γέρος δεν ήταν καλά. Ειδοποιήθηκαν αμέσως οι καλύτεροι γιατροί της εποχής Γλαράκης, Ρέζερ και Οικονόμου. Έπραξαν το ανθρωπίνως δυνατό. Τον φλεβοτόμησαν, του τοποθέτησαν βδέλλες, χιόνι στο κεφάλι, μάταια όμως. Η περίφημη περικεφαλαία του Κολοκοτρώνη. Την φορούσε κατά τη διάρκεια της θητείας του στον Βρετανικό Στρατό στα Επτάνησα Εν τω μεταξύ ειδοποιημένοι, βρέθηκαν κοντά του τα παιδιά του, οι συγγενείς, οι φίλοι του και πολλοί από τους παλαιούς συμπολεμιστές του. Όμως, η φήμη ότι ο Γέρος ήταν άρρωστος διαδόθηκε αστραπιαία σε όλη την πρωτεύουσα. Ανάστατοι οι πολίτες έκλειναν τα καταστήματά τους, άφηναν τις εργασίες τους και έτρεχαν στο σπίτι του.

Δεν πίστευαν ότι ο ήρωας των ηρώων της Επανάστασης ήταν δυνατόν να «φύγει» από κοντά τους. Γύρω στις 11.00 το πρωί η καρδιά του Κολοκοτρώνη σταμάτησε να χτυπά. Τα τελευταία του λόγια ήταν προς τον γιο του τον Γενναίο. Μέσα σε έναν σπαρακτικό θρήνο, του φόρεσαν τη στολή του στρατηγού και τα τσαρούχια του, τον έζωσαν με το σπαθί με το οποίο ξεκίνησε τον Αγώνα, τοποθέτησαν μια τουρκική σημαία στα πόδια του να την πατάει συμβολικά και τον έβαλαν στο φέρετρο. Μέσα σε αυτό τοποθέτησαν επίσης την περικεφαλαία και τη στολή που φορούσε ο Γέρος στα Επτάνησα.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας διέκοψε την προγραμματισμένη συνεδρίασή του και το σώμα έσπευσε στο σπίτι του νεκρού για να εκφράσει τα συλλυπητήριά του. Το υπουργικό συμβούλιο καθόρισε το πρόγραμμα της κηδείας και διέταξε τριήμερο εθνικό πένθος. Η νεκρώσιμη πομπή διέσχισε τη σημερινή οδό Ερμού, έστριψε στην

Αιόλου και έφθασε στην εκκλησία της Αγίας Ειρήνης. Το πλήθος που έσπευσε να αποχαιρετίσει τον Γέρο ήταν τεράστιο. Όλα τα μάτια ήταν βουρκωμένα. Ο Κολίνος κάποια στιγμή λιποθύμησε, ο Γενναίος, παρά την αρχική του ψυχραιμία, δεν άντεξε και ξέσπασε σε λυγμούς κατά τη διάρκεια του εμπνευσμένου λόγου του εκκλησιαστικού ρήτορα Οικονόμου εξ Οικονόμων. Ο τόσο γνώριμος ήχος των κανονιοβολισμών ήταν το τελευταίο «αντίο» προς τον στρατηγό των Ελλήνων.

Νίκος Γιαννόπουλος, ιστορικός/ Η Μηχανή του Χρόνου